

УДК 373.5.016:811.111

Оксана Рогульська

доктор педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри практики іноземної мови та методики викладання,
Хмельницький національний університет, м. Хмельницький, Україна
ORCID ID 0000-0001-5603-0274
oxana.rogulska@gmail.com

Ольга Тарасова

кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри практики іноземної мови та методики викладання,
Хмельницький національний університет, м. Хмельницький, Україна
ORCID ID 0000-0001-8574-6466
tarasova20olia@gmail.com

Ігор Росквас

кандидат педагогічних наук, доцент кафедри іноземних мов,
Хмельницький національний університет, м. Хмельницький, Україна
ORCID ID 0000-0002-8211-1841
ihor219115@gmail.com

АНАЛІТИЧНЕ ЧИТАННЯ ХУДОЖНІХ ТВОРІВ ЯК НЕВІД'ЄМНА СКЛАДОВА НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

Мета публікації – розкрити значення аналітичного читання творів художньої літератури в навчанні іноземної мови, виокремити етапи роботи над текстом, представити систему вправ до тексту *The Gift of the Magi* (by O. Henry). Для досягнення мети використано такі мето-

ди: комплексний аналіз педагогічної та методичної літератури з визначеної проблеми; теоретико-критичний аналіз підручників, методичних посібників та рекомендацій з аналітичного читання творів художньої літератури іноземною мовою; наукове спостереження за організацією навчального процесу з аналітичного читання художніх творів та вивчення досвіду викладачів щодо використання доцільних методів і прийомів для організації ефективної роботи над текстом; моделювання навчального процесу на основі запропонованої методики та розробленої системи вправ; узагальнення – для формулювання висновків і рекомендацій щодо аналітичного читання художніх творів іноземною мовою. Завданнями аналітичного читання є: навчити студентів здійснювати лінгвостилістичний аналіз оригінальних художніх текстів; опрацьовувати мовні зразки, типові моделі та кліше, які демонструють функціонально-стильові особливості сучасної англійської мови; розвинути навички аналізу лексичних одиниць (виявлення полісемії, підбір синонімів, антонімів); розвинути навички перекладу англійського тексту українською мовою; систематизувати та розширити словниковий запас; розвинути комунікативні навички; сформувані здатність обговорювати й аналізувати художні твори з позицій ідейного змісту, композиційних та індивідуально-стилістичних особливостей. Аналітичне читання сприяє досягненню низки результатів навчання. Зокрема, студенти опановують синтаксичні, семантичні, граматичні та фонетичні закономірності англійської мови; типові моделі та кліше, які демонструють функціонально-стильові особливості сучасної англійської мови; алгоритм комплексного філологічного, стилістичного та граматичного аналізу художнього тексту; вчать розуміти зміст прочитаного художнього тексту відповідного рівня складності та обсягу матеріалу й передати зміст прочитаного тексту в усній та письмій формі, застосовуючи вивчені структурні елементи мовлення; писати есе, стислі перекази, короткі оповідання, критичні огляди. Правильно сплановане читання художніх англомовних творів є важливим джерелом формування *soft skills* та фахових компетентностей студента і слугує основою для розвитку всіх видів мовленнєвої діяльності, а відтак, є невід'ємною складовою усього процесу навчання іноземної мови.

Ключові слова: аналітичне читання; художня література; автентичний текст; дотекстовий етап; текстовий етап; післятекстовий етап; навчання іноземної мови.

1. ВСТУП

Постановка проблеми. У контексті нових підходів і змін у стратегіях навчання іноземної мови та мовної освіти, аналітичне читання творів художньої літератури країни, мова якої вивчається стає важливим і невід’ємним аспектом навчання іноземної мови, при цьому поняття “аналітичне читання” вимагає нового осмислення, а його реалізація як невід’ємного компонента навчання потребує розроблення низки методичних положень, пов’язаних з його проведенням і організації.

Серед дослідників, які займалися проблемою навчання читання, Є. А. Адамович, З. А. Ачейкіна, П. Я. Гальперін, Н. Д. Гальськова, Н. І. Гез, Д. Б. Ельконін, Т. Є. Єременко, Л. В. Занков, З. І. Кличнікова, І. О. Лук’янченко, О. М. Трубіцина, Є. І. Пассов, К. Т. Полекіна, С. К. Фоломкіна, Н. А. Щербакова.

Мета статті – розкрити значення аналітичного читання творів художньої літератури у навчанні іноземної мови, виокремити етапи роботи над текстом, представити систему вправ до тексту *The Gift of the Magi* (by O. Henry), з навчального посібника Рогольської О. О., Тарасової О. В. “Enjoy Your Home-reading”, розробленого для студентів молодших курсів факультетів іноземних мов закладів вищої освіти, які вивчають англійську мову як основну.

2. РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ

Робота з художнім текстом розширює світогляд студентів, розвиває логіку, інтелект, пізнавальні інтереси. Вона дозволяє студентам розуміти іноземну мову у її соціально-культурному контексті, вчить бачити її стильову різноманітність, розуміти її експресивний потенціал. Інформація (фактична, соціокультурна, історична, країнознавча тощо), одержана з текстів для аналітичного читання, стимулює самостійність мислення, спонукає до ініціативного мовлення, у якому сту-

денти вчаться відображати свої суб'єктивні погляди, інтереси та життєву позицію. При правильній організації роботи з аналітичного читання у майбутніх учителів іноземних мов формується художній смак, вони вчаться аналізувати й узагальнювати, аргументувати та контраргументувати. Аналітичне читання надає унікальну можливість вивчати іноземну мову в найбільш розвинутій формі її існування, у художньому, автентичному, авторському тексті, який містить незрівнянне з жодною іншою формою мовної реалізації багатство мовних засобів та соціокультурної інформації. Отже, аналітичне читання художніх творів відіграє провідну роль у пізнанні дійсності, вивченні іншої культури, формуванні позитивного ставлення до країни та народу, мова якого вивчається, а художній текст розглядається як одна з важливих форм комунікації, яка є механізмом становлення індивіда як соціальної особистості.

Характерними ознаками автентичного, художнього тексту є комунікативна цілісність, професійна спрямованість, змістовність, ситуативна відповідність, підпорядкованість мовним стандартам мови оригінала, підпорядкованість соціокультурним стандартам країни, мова якої вивчається.

Дослідники Є. В. Носович і Р. П. Мільруд, аналізуючи автентичність навчальних текстів, знаходять цілу низку ознак автентичності:

структурна автентичність: логічна побудова тексту, тема-рема-тичних поєднань, що забезпечують комунікативну цілісність тексту, відповідність змісту й форми;

лексико-фразеологічна автентичність: раціональний відбір лексичного і фразеологічного матеріалу для досягнення автентичності мовленнєвої діяльності студентів;

граматична автентичність: використання притаманних для даної іноземної мови та найбільш уживаних в сучасному її варіанті граматичних структур;

функціональна автентичність: природність відбору лінгвістичних засобів для вирішення мовленнєвого завдання та навчання студентів оптимально використовувати в конкретній ситуації відповідний спосіб вираження думки [3, с. 24].

У традиційній методиці викладання іноземної мови виокремлюють три етапи роботи над автентичним, художнім текстом:

дотекстовий етап (Pre-Reading Activities) (спрямування уваги студентів на читання та розуміння тексту) передбачає формування вмінь смислової та мовної антиципації, яка забезпечує підготовку до сприймання тексту за рахунок активізації фонових завдань і досвіду учнів. На цьому етапі доцільно використовувати вправи, орієнтовані на вироблення мотивації та підготовки студентів до читання твору. Ці вправи мають бути комунікативного характеру та спрямовані на створення здогадок про що йдеться у тексті, які рекомендується виконувати у різних режимах (індивідуальному, парному, груповому) [6]. Викладачеві слід повідомити факти з життя і творчої діяльності автора, окреслити проблему, яка розглядається у тексті, запитати студентів, які твори цього автора вони читали. Якщо в запропонованій книзі містяться ілюстрації, фото або інший графічний матеріал, то слід звернути на них увагу, запитати, як вони пов'язані з текстом, які емоції викликають, що зображують чи які б фото студенти самостійно додали до тексту. Доречно попросити студентів описати людей або події, що зображені на фото, аби пригадати вже вивчений лексичний і граматичний матеріал. Такі запитання не лише спонукають до розмови іноземною мовою, а й стимулюють розвиток уяви та бажання висловити власну думку англійською мовою, пробуджують зацікавленість і мотивацію до подальшої діяльності, виявляють обізнаність студентів стосовно заданої теми. Перед читанням твору вважаємо за необхідне подавати короткий лексичний коментар, який містить словник із тлумаченням складних лінгвоодиниць (географічних назв, власних імен тощо). Такі коментарі сприяють кращому розумінню твору й підвищують мотивацію до читання оригінального іншомовного тексту, який стає більш зрозумілим і легким для сприйняття [2]. Звичайно, дотекстові вправи поступаються кількістю післятекстовим, бо мають на меті ознайомити читача з темою твору та поглибити знання, пов'язані з лексичним матеріалом [1, с. 38]. Отже, дотекстові вправи закладають основу для стійкості лексичної навички і спроможності студентів на наступному етапі (ре)продувати лексичні одиниці у спілкуванні, щоб досягти

лексичної правильності мовлення сформувати автоматизми, необхідні для адекватного функціонування цілісного мовленнєвого механізму у процесі розвитку студента як особистості і фахівця [7];

Текстовий етап (Active Reading) (безпосередня робота з текстом). Мета цього етапу полягає у тому, щоб сфокусувати увагу студентів на змісті тексту (час опрацювання тексту регламентується вчителем залежно від обсягу і складності тексту). На цьому етапі роботи доречно запропонувати студентам прочитати текст і звернути увагу на те, як автор змальовує природу, інтер'єр, атмосферу в сім'ї тощо; з'ясувати, як автор сприймає те чи інше явище; схарактеризувати героїв; відстежити особливості авторського стилю, добір лексики; скласти план до тексту; розбити текст на уривки, дати їм назву; відповісти на проблемні запитання за змістом; визначити основну ідею тексту; визначити ставлення автора до своїх героїв; схарактеризувати поведінку героїв тощо [4];

післятекстовий етап (Post-Reading Activities). Мета цього етапу – контроль розуміння прочитаного шляхом виконання післятекстових вправ. На цьому етапі здійснюється перевірка розуміння тексту, обговорення змісту прочитаного, усне або письмове викладення основної думки тексту, пошук фактологічної інформації, творче використання студентами мовленнєвого матеріалу, виклад та аргументування власних думок і поглядів на ту чи іншу проблему [7]. Доречні запитання стосовно основної інформації тексту, вправи на пошук певних фактів, характеристики персонажів, причин і наслідків дій тощо, виконання тестів множинного чи альтернативного вибору з метою перевірки розуміння студентами основної інформації та важливих деталей, переклад речень з англійської на українську та навпаки, вибір з тексту слів/словосполучень/фраз для використання у власних висловлюваннях, переказ тексту з вираженням свого ставлення до проблеми, персонажів, їх дій, оцінка тексту.

Відтак, вихідним критерієм для створення системи вправ слугували етапи роботи з текстом: дотекстовий (Pre-Reading Activities); текстовий (Active Reading); післятекстовий (Post-Reading Activities). Автентичні тексти для аналітичного читання з навчального посібника

Рогульської О. О., Тарасової О. В. “Enjoy Your Home-reading” структуровані у вісім розділів, кожен з яких містить різноманітні завдання для розвитку навичок читання, говоріння та творчого письма; формування мовної та мовленнєвої компетенцій; збагачення словникового запасу студентів. Запропоновані в навчальному посібнику лексико-граматичні та комунікативні вправи сприяють розвитку творчих здібностей студентів, асоціативного, критичного мислення, логічної пам’яті. Значну частину становлять вправи на переклад, спрямовані на закріплення словникового матеріалу і контроль засвоєної лексики. Тестові завдання перевіряють увагу студентів при читанні (фактичний матеріал), а також розуміння тексту. Вправи пропонуються як для аудиторної, так і для самостійної роботи, що забезпечує активність студентів та інтенсивність їхньої навчальної діяльності. Кожний розділ містить тематичний словник, який спрямований на збагачення лексичного (активного та пасивного) запасу. Значна увага приділяється традиційно проблемним аспектам англійської лексики: фразовим дієсловам, вживанню прикметників, сталим виразам тощо. Завдання для обговорення тексту містять питання для дискусії в парах і групах, коментування, характеристику персонажів, питання, що стосуються проблематики оповідань, особливостей авторського стилю, завдання для розвитку писемного мовлення, а сам текст містить пізнавальний матеріал і слугує основою для аргументування, бесіди та дискусії. Зміст текстів відповідає освітнім і виховним вимогам до вивчення англійської мови як навчального предмета.

Вашій увазі пропонується система вправ до тексту *The Gift of the Magi* (by O. Henry) з навчального посібника Рогульської О. О., Тарасової О. В. “Enjoy Your Home-reading”, розробленого для студентів молодших курсів факультетів іноземних мов закладів вищої освіти, які вивчають англійську мову як основну.

Active Vocabulary:

bulldoze – 1) to destroy buildings and make an area flat with a bulldozer; 2) to force someone to do something, although they might not want to;

imputation – 1) the act of imputing; 2) an attribution, as of fault or crime; accusation;

flop – 1) to fall or drop heavily; 2) if a book, play, film, etc. flops, it is not successful;

howl – 1) if a dog or wolf howls, it makes a long, sad sound; 2) to make a loud sound, usually to express pain, sadness or another strong emotion;

instigate – to cause an event or situation to happen by making a set of actions or a formal process begin;

sniffle – to breathe in quickly and repeatedly through the nose, usually because you are crying or because you have a cold; noun an act or sound of sniffing;

squad – 1) a small group of people trained to work together as a unit; 2) a team in sports from which the players for a match are chosen; 3) In the army, a squad is a small group of soldiers, especially one brought together for drill (= marching, etc.);

coax – to persuade someone gently to do something or go somewhere, by being kind and patient, or by appearing to be;

shrink (shrank, shrunk) – 1) to become smaller, or to make something smaller;

blurred – adjective 1) (also blurry) difficult to see; 2) difficult to understand or separate clearly; 3) unable to see clearly;

blur – verb 1) to (make something or someone) become difficult to see clearly; 2) to make the difference between two things less clear, or to make it difficult to see the exact truth about something;

whirl – to (cause something to) turn around in circles head/mind is whirling If your head/mind is whirling, your mind is full of thoughts and images and you are so excited that you cannot relax. noun 1. a continuous and exciting period of activity 2. when something turns around in circles;

depreciate – to (cause something to) lose value, especially over time;

janitor – *noun*, US and Scottish for caretaker (BUILDING WORKER);

pluck at sth – *phrasal verb*, to pull something with your fingers again and again, using quick, small movements;

ripple – to (cause to) move in small waves;

ransack – *verb*, to search a place or container in a violent and careless way;

chaste – *adjective*, 1. not having had sex, or only having a sexual relationship with the person you are married to; 2. describes decoration or style that is very simple and smooth;

meretricious – *adjective* formal seeming attractive but really false or of little value;

ornamentation – *noun* slightly formal decoration;

intoxication – *noun* 1) the condition of being drunk; 2) a strong feeling of excitement or happiness;

ravages – *plural noun* the damage caused by disease/time/war, etc;

tremendous – *adjective* very great in amount or level, or extremely good;

truant – *noun* 1) a child who is regularly absent from school without permission; 2) play truant (US usually play hooky) to be regularly absent from school without permission;

immovable – *adjective* 1. fixed and impossible to move 2. describes a firm opinion that is impossible to change, or someone with such an opinion;

quail – *noun* plural quail or quails a small brown bird which is shot for sport or food, or the meat of this bird *verb* to feel or show fear; to want to be able to move away from something because you fear it;

enfold – *verb* literary to closely hold or completely cover someone or something;

scrutiny – *noun* the careful and detailed examination of something in order to get information about it;

assertion – *noun* a statement that you strongly believe is true;

wail – *verb* 1) to make a long, high cry, usually because of pain or sadness; 2) informal to complain loudly or strongly *noun* a long, high, loud cry, especially because of something unpleasant;

rim – *noun* the outer, often curved or circular, edge of something;

crave – *verb* to have a strong or uncontrollable want for something;

yearn – *verb* to wish very strongly, especially something that you cannot have or something that is very difficult to have;

manger – old use an open box from which cattle and horses feed;

uneventful *adjective* describes a time or situation in which nothing interesting or surprising happens;

agile – adjective 1. able to move your body quickly and easily 2. able to think quickly and clearly;

ardent – *adjective* showing strong feelings;

inconsequential – adjective not important.

Exercises to the Text

Translate the sentences. Analyse the use of the new words in them:

1. She bulldozed her daughter into buying a new dress.
  2. Her first book flopped, but her second became a bestseller.
  3. In the silence of the night, a lone wolf howled.
  4. The government will instigate new measures to combat terrorism.
  5. You're sniffing a lot today - have you got a cold?
  6. An army bomb squad arrived and defused the bomb.
  7. Perhaps you could coax your father into taking you to the station.
  8. Your sweater will shrink if you wash it at too high a temperature.
  9. The company's profits have shrunk from £5.5 million to £1.25 million.
  10. The photograph was very blurred.
  11. Since they set up a builder's yard next door, our house has depreciated in value.
  12. I felt a small hand plucking at my jacket.
  13. The breeze rippled the water.
  14. The burglars ransacked the house but found nothing valuable.
  15. In the past, a woman needed to be chaste to make a good marriage.
- Supply sentences with prepositions:

with/in, into, with, under, before, into, in front of, on, on, over/into

1. An injured dog lay in the middle of the road, howling ... pain.
2. A mother was coaxing her reluctant child ... the water.
3. My eyes were blurred ... tears.
4. His muscles rippled ... his skin.
5. She quailed ... her boss's anger.
6. He stepped out ... the night and the whirling snow.
7. When she gets home from school, she's so tired all she can do is flop down ... the television.

8. The picture ... the TV went all blurry.
9. She saw a mass of bodies whirling round ... the dance floor.
10. Hugh's hair keeps flopping ... his eyes.

Fill in the blanks with active vocabulary given in the box:

Instigated, snuffle, squad, blur, depreciated, ransacked, chaste, intoxication, tremendous, truant, wailed, rims, yearn, agile

1. The revolt in the north is believed to have been ... by a high-ranking general.
2. I had a cold a couple of weeks ago and it's left me with a bit of a ... .
3. Eight of their 24-man ... are injured.
4. As she drifted into sleep, the doctor's face began to ... and fade.
5. Our car ... (by) *£1500 in the first year we owned it.*
6. I ... the cupboard for my ski boots.
7. They exchanged a few ... kisses (= not expressing sexual desire).
8. The feeling of ... that followed her victory was cut short by her father's sudden death.
9. She's been a ... (= very great) help to me over the last few months.
10. Most parents are horrified when they discover their children have been playing ... from school.
11. "My finger hurts," ... the child.
12. My reading glasses have wire ... .
13. Sometimes I just ... to be alone.
14. You need to have ... fingers to do this kind of work.

Say the same in Ukrainian paying attention to active vocabulary:

imputations of dishonesty

a coaxing voice

a whirl of snow

a plain gold ring with no ornamentation

the ravages of disease/time/war, etc.

a wail of anguish

the wail of the police sirens

an ardent supporter of Manchester United

an ardent feminist

an inconsequential matter/remark

Translate the sentences into Ukrainian paying attention to active vocabulary:

1. We were howling with laughter.
2. He has some information I want, so I'm going to try to coax it out of him over a drink.
3. The productivity improvements have shrunk our costs by 25 %.
4. Do you agree that male and female roles are becoming blurred?
5. This film blurs the line/distinction/boundary between reality and fantasy.
6. He whirled her round until she felt quite sick.
7. The next two days passed in a whirl of activity.
8. I found myself swept up in the social whirl of college life and scarcely had time for work.
9. I like the simple, chaste lines of their architecture.
10. You won? That's tremendous!
11. The Government's record will be subjected to/come under (close) scrutiny in the weeks before the election.
12. For a man of 80, he has a remarkably agile mind.

Give the translation of the phrases and translate the sentences they were used in:

1. to be made up of;
2. to fall full length;
3. to lose color;
4. to take pride;
5. on the sly;
6. a mammoth task;
7. to take a second look at;
8. to turn white;
9. to have a habit (of);
10. to wake out of trance.

Match adjectives with their definitions:

unassuming	not wanting to draw attention to yourself or to your abilities or status
modest	careful in what you say or do, in order to keep smth. secret or to avoid causing embarrassment or difficulty for smb.; tactful
sterling	not very large, expensive, important;
agile	of excellent quality
chilly	in which nothing interesting, unusual or exciting happens
chaste	not friendly
meretricious	simple and plain in style; not decorated
discreet	very enthusiastic and showing strong feelings about smth./smb.; passionate
ardent	able to move quickly and easily
uneventful	seeming attractive, but in fact having no real value

Find words in this word-search. All words are based on active vocabulary:

C	O	N	S	E	Q	U	E	N	T	I	A	L	U	M	A	S	L
A	B	C	Z	X	E	A	C	A	A	G	I	A	G	E	V	A	L
N	Q	U	I	R	G	Y	L	R	D	L	M	K	U	R	S	F	A
O	F	L	O	P	S	A	T	D	D	O	E	E	N	E	X	R	W
D	X	E	O	P	L	S	D	E	S	C	R	E	E	T	O	D	L
E	A	A	W	H	I	R	L	N	M	B	I	M	V	R	P	C	E
R	I	F	E	Q	O	B	B	T	A	E	N	B	E	I	G	J	O
S	O	C	H	I	L	L	Y	D	S	R	M	A	N	C	A	C	C
P	L	H	B	W	I	U	O	A	S	T	D	R	T	I	D	O	R
O	F	A	N	S	L	R	P	G	M	A	B	K	F	O	U	A	A
L	N	S	I	R	M	S	S	N	E	I	S	E	U	U	I	X	H
E	O	T	L	F	A	T	E	B	D	N	X	S	L	S	M	K	C
T	R	E	M	E	N	D	O	U	S	Q	A	A	T	N	M	A	D

Complete the table to make word families. Use the dictionary to help you. In case there is no corresponding derivative put a NO sign:

Noun	Verb	Adverb	Adjective
			blurred
janitor			
	ransack		
quail			
			meretricious
	bulldoze		
	flop		
imputation			
			chaste

Match the words in the box with the definitions below:

Bulldozing, close, dealing, couch, howl, imputation, instigate, parsimony, shabby, sniffles, sobs

1. (formal) accusation _____
2. cry loudly; also used to describe the sound a wolf makes _____
3. forcefully persuading someone to do something (in this case to sell something for a cheaper price) _____
4. not wanting to spend your money _____
5. old and worn-out _____
6. sofa _____
7. the sounds a person makes when crying loudly _____
8. the sounds a person (often a child) makes with their nose when they've been crying _____
9. bargaining for a good price or discount _____
10. (formal) to make something start _____

Paraphrase the underlined parts of the following sentences:

1. The money she saved by bulldozing the grocer and the vegetable man is not much.
2. Della finished her cry and attended to her cheeks with the powder rag.
3. Twenty dollars a week doesn't go far.
4. They took a mighty pride in their possession.
5. One flight up Della ran, and collected herself.
6. She was ransacking the stores for Jim's present.
7. Although the watch was grand, he sometimes looked at it on the sly on account of its old fashion leather strap.
8. When she heard him coming, she turned white for just a moment.
9. He was so much burdened with his family.
10. Jim seemed quickly to wake out of his trance.
11. "But if you unwrap that package, you may see why you had me going for a while first."
12. She always looked at that beautiful fur overcoat without the least hope of possession.

For each word in list I, find a word of similar meaning in list II:

List I: Sequence – doom – chronicle – slender – agile – patent – sly – reverse – hug – construct – instigate – illuminate.

List II: history – erect – enlightened – enfold – cunning – opposite – nimble – obvious – urge – succession – slim – fate.

Distinguish between the following:

1. art – draft
2. sketch – plot – design
3. chorus – song
4. flat – house
5. vestibule – porch
6. flight – staircase
7. backyard – garden
8. couch – sofa
9. store – shop
10. dollar – cent – penny

11. platinum – silver
12. manger – stable
13. palm – hand
14. tresses – hair
15. powder – shampoo
16. chop – slice
17. sickle – knife – chopper
18. mammoth – elephant

Translate into English:

1. Вона відвойовувала кожну монетку, торгуючись із бакалійником, зеленярем, м'ясником так запекло, що аж вуха палали від мовчазного осуду її скупості, викликаной надмірною ощадливістю.

2. Що було діяти – хіба впасти на стару, потерту маленьку кушетку і заплакати. З цього маємо дійти повчального висновку, що життя складається зі сліз, зітхань, усмішок, причому зітхання переважають.

3. Поки господиня переходить поступово від першої стадії до другої, огляньмо її господу. Мебльована квартира за вісім доларів на тиждень. Не можна сказати, що вона зовсім убога, але щось спільне з цим поняттям, безперечно, має.

4. Багато щасливих годин провела вона, роздумуючи, що б таке подарувати йому на Різдво. Щось особливе, рідкісне, коштовне, хоч трохи гідне високої честі належати Джімові.

5. Вона раптом одійшла од вікна і зупинилась перед дзеркалом. Очі її сяяли, як діаманти, але за якихось двадцять секунд лице втратило свої кольори. Вона хутенько висмикнула шпильки і розпустила своє довге волосся.

6. Якби цариця Савська жила в будинку навпроти, Делла часом, помивши голову, сушила б своє волосся біля вікна, щоб затьмарити блиск оздоб і коштовностей її величності. Якби цар Соломон був швейцаром у будинку, де вони жили, і зберігав би всі свої скарби в підвалі, Джім, проходячи повз нього, завжди діставав би свій годинник, щоб побачити, як Соломон рве собі бороду від заздрощів.

7. Дві години після цього пролетіли на рожевих крилах – вибачайте за банальну метафору. Делла бігала по крамницях, шукаючи подарунок Джімові.

8. Нарешті знайшла. Безперечно, ця річ була створена для Джіма, і тільки для нього. Нічого схожого не було в жодній іншій крамниці, вона вже все перевернула там догори дном. Це був платиновий ланцюжок для кишенькового годинника, простий і строгий, він привертав увагу коштовністю матеріалу, з якого був зроблений, а не мішурним блиском – саме такими мають бути всі гарні речі.

9. Коли Делла повернулася додому, її захоплення трохи вщухло, натомість з'явилися передбачливість та розсудливість. Вона дістала щипці для завивання, запалила газ і почала виправляти спустошення, вчинені великодушністю та любов'ю. А це завжди надзвичайно важка праця, дорогі друзі, велетенська праця.

10. Джім увійшов і завмер, наче сетер, що збирається кинутися на перепелицю. Його очі спинилися на Деллі, в них був вираз, якого вона не могла зрозуміти, і їй стало страшно. Це не були ні гнів, ні здивування, ні докір, ні жах – жодне з тих почуттів, яких вона могла сподіватись. Він просто пильно дивився на неї, і на обличчі у нього був отой дивний вираз.

11. Будьмо скромні – відвернімося на якихось десять секунд і займемося чимось іншим. Подумаймо, наприклад, яка різниця між вісьмома доларами на тиждень і мільйоном на рік? І математик, і мудрець дадуть неправильні відповіді. Волхви принесли коштовні дари, але серед них не було одного. Цей туманний натяк ми роз'яснимо пізніше.

12. Річ у тому, що на столі лежали гребінці, набір гребінців – бічні й задні, – якими Делла давно любилася на одній з бродвейських вітрин. Чудові гребінці, справжні черепахові, прикрашені по краях дрібними коштовними каменями, і саме того відтінку, що пасував би до її волосся. Гребінці коштували дорого, вона знала це, і її серце давно вже нило від того, що не було ніякої надії купити їх. Тепер вони належали їй, але де ж ті коси, що їх прикрасили б ці довгождані гребінці.

13. Волхви, ті, що принесли дари немовляті у яслах, були, як ви знаєте, мудрі люди, надзвичайно мудрі люди. Вони винайшли звичай

робити різдвяні подарунки. Бо вони були мудрі, і дари їхні були мудрі, не виключено, що їх можна було навіть замінити, якщо траплялися два однакових подарунки. А я розповів вам нічим не примітну історію про двох дурненьких дітей, які жили у восьмидоларовій квартирі і зовсім немудро пожертвували одне для одного найдорожчими своїми скарбами. Але до відома мудреців наших днів слід сказати, що з усіх, хто робив подарунки, ці двоє були наймудріші. З усіх, хто приносить і приймає дари, наймудріші тільки такі, як вони. Це всюди так. Вони і є волхви.

Reading Comprehension

Answer the questions:

1. How much money was there in Jim's and Della's house at Christmas? In what way did Della get them?
2. What did Della feel when she counted the money? What did she do?
3. What did she intend to do for her Jim at Christmas? How was their living condition?
4. Where did Della work? Give the reference that's made in the story.
5. What sudden idea did she have? How did she realize her idea?
6. What did Della sell to get the \$20.00 she needed to buy her husband's present?
7. How was Della's hair described?
8. How did Della find Jim's present? How was the present described?
9. What did she do when she got home? How did she look after doing her hair?
10. What did Jim feel when he saw Della's new haircut? What did he think of Della?
11. What did Jim buy for his wife for Christmas?
12. How much money did Jim make a week at his job?
13. What did Della feel when she looked at Jim's present for her?
14. What did the couple feel when they both had revealed their gifts for each other?
15. What did we learn about the relationship between Della and Jim? Did they love each other still after the events of the story?

16. How did the magi and their significance relate to the meaning of the story?

17. What was the author's remark about their acting?

Check whether you were attentive while reading the story:

1. At the beginning of the story, what is Della upset about?

- A. The thought of parting with her hair.
- B. The thought that Jim cannot afford to buy her a nice gift
- C. The idea that she'd look stupid with short hair!
- D. The idea that she would not have a suitable gift for her Jim.

2. Della's hair and Jim's watch have always been a source of:

- A. Pride
- B. Nervousness
- C. Anxiety
- D. Shame

3. How much money did Della earn when she cut and sold her hair?

- A. 5
- B. 30
- C. 10
- D. 20

4. To create a surprising ending in "The Gift of The Magi," O. Henry

- A. Keeps one character hidden
- B. Withholds important information
- C. Does not let the characters meet
- D. Explains right away what the characters know

5. When Jim sees Della's short hair, he realizes

- A. She has been to the beauty parlor
- B. He likes the new look
- C. She couldn't always have long hair
- D. His gift to her will be useless

6. Jim reacts strangely to the news of Della's hair being sold because

- A. B. He thinks she looks like a truant school boy
- B. He is upset that she did not consult him about her hair first!
- C. He knows that he has bought something she cannot use!
- D. He is ashamed that he could not provide better for his family.

7. At the end of the story, Jim puts his present from Della away because
- He has no use for it at the moment.
  - It is too valuable to use on a daily basis.
  - It is gaudy and sticks out like a sore thumb!
  - It is fragile.

8. What is the theme of The Gift of the Magi?

- Hate, Working, Pray
- Wealth and Poverty, Generosity, Love

Explain why:

- Della decided that life was made up of sobs and smiles.
- She had to save some money.
- Della spent much time planning to buy something nice for her husband.
- She visited many shops.
- Jim advised to put their presents away and keep them a while.

Comment on:

1. The eight themes that O’Henry uses: Beauty, Family, Giving, Identity, Love, Money, Sacrifice, Wisdom.

2. The number “Three” that figures prominently in the story. Give examples.

3. Allusions: the Queen of Sheba and King Solomon, the Magi. Who were they?

Writing:

What is the wisest gift to give to the one that you love? Explain your point of view.

Reorganization:

Devide the story into logical parts and make a plan of it. What titles for each part can you suggest? Retell the story according to your plan.

Imagine that you are Della. In your own words say:

why you were crying at the beginning of the story;

why you cut and sold your hair;

how you reacted on the Jim’s present;

Imagine that you are Jim. In your own words say:

whether it is difficult to be responsible for the family at the age of 22

what you felt when you received Della's present
Act out the final conversation between Della and Jim.

Reproduction:

1. Comment on the quotations:

"To a woman nothing seems quite impossible to the powers of the man she loves" *O'Henry*.

"There is only one happiness in this life, to love and be loved" *George Sand*.

"Love is when the other person's happiness is more important than your own" *H. Jackson Brown*.

"Keep love in your heart. A life without it is like a sunless garden when the flowers are dead" *Oscar Wilde*.

"The best and most beautiful things in the world cannot be seen or even touched – they must be felt with the heart" Helen Keller.

2. Explain the meaning of the story's title.

3. Did you enjoy the story? What passages seemed the most powerful?

4. Tell about life of the Dillinghams as you see it.

5. O'Henry is known by startling his readers with surprise endings. Was the ending a surprise for you in this story?

6. Write a simplified version of the story in words and expressions with which you are familiar.

3. ВИСНОВКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Отже, правильно сплановане читання художніх англомовних творів є важливим джерелом формування soft skills та фахових компетентностей студента й слугує основою для розвитку всіх видів мовленнєвої діяльності, а відтак, є невід'ємною складовою усього процесу навчання іноземної мови.

Список використаних джерел

1. Борецька Г. Е. Методика формування іншомовної компетентності у техніці читання. *Іноземні мови*. 2012. № 1. С. 38.

2. Єловська Ю. Методика навчання читання англійською мовою з використанням автентичних текстів для студентів спеціальних факультетів (на

матеріалі роману К. Льюїса “Хроніки Нарнії: Лев, чаклунка і стара шафа”). URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/277361965.pdf>

3. Єременко Т. Є., Трубіцина О. М., Лук'янченко І. О., Юмрукуз А. А. Навчання читання англійською мовою студентів мовних факультетів : навч. посіб. з курсу метод. викл. іноз. мов у ЗВО. Одеса : Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського. 2018. 201 с.

4. Маримонська Л. А. Прийоми роботи з англійським художнім текстом в 11 класі загальноосвітнього навчального закладу. URL: https://www.narodnaosvita.kiev.ua/Narodna_osvita/vupysku/14/statti/marimonska.html

5. Рогульська О. О., Тарасова О. В. Enjoy Your Home-reading : навч. посіб. для студентів ЗВО. Хмельницький : ХНУ. 2018. 240 с.

6. Самойлюкевич І., Козачок О. Навчання читання на старшому етапі загальноосвітньої школи з урахуванням елементів індивідуалізації. URL: <http://dspace.nbuv.gov.ua/bitstream/handle/123456789/38262/49-Samoylyukevich.pdf?sequence=1>

7. Юдіна О. В. Система вправ для навчання майбутніх менеджерів міжкультурного спілкування німецькою мовою. URL: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&Image_file_name=PDF/im_2009_2_12.pdf

Rogulska O., Tarasova O., Roskvas I. Analytical reading as an integral component of foreign language teaching

Analytical reading of authentic foreign literature becomes an important and integral aspect of foreign language teaching in the context of new approaches and changes in foreign language teaching strategies and language education. The concept of analytical reading requires rethinking and new ways of implementation. Being an integral component of curriculum, it requires the development of methodological support related to its implementation and organization. The purpose of the publication is to reveal the importance of analytical reading in foreign language teaching and highlight the stages of work on the text, presenting a system of exercises to the story *The Gift of the Magi* by O. Henry from the textbook by Rogulska O. and Tarasova O. “Enjoy Your Home-reading”. The textbook is designed for junior ESL students of foreign language departments. The following methods were used to achieve the goal: comprehensive analysis of pedagogical and methodological literature on the problem; theoretic-

cal and critical analysis of textbooks, manuals and recommendations for analytical reading in a foreign language; scientific observation of the educational process organization and the study of teachers' experience in the use of appropriate methods and techniques for the organization of effective work on the text; modeling of educational process on the basis of the offered technique and the developed system of exercises; generalization to formulate conclusions and recommendations for analytical reading of authentic foreign literature. The tasks of analytical reading are: to teach students to perform linguistic-stylistic analysis of authentic texts; develop language samples, typical models and clichés that demonstrate the functional and stylistic features of modern English; enable analysis of lexical units (detection of polysemy, selection of synonyms, antonyms); develop communication and translation skills; systematize and expand vocabulary; form the ability to discuss and analyze fiction from the standpoint of content, compositional and individual stylistic features. Properly planned reading of authentic foreign literature is an important source of soft skills and professional competencies of the student and serves as a basis for the development of all types of speech activities, and therefore is an integral part of the whole process of foreign language teaching and learning.

Key words: analytical reading; fiction; authentic text; pre-reading activities; active reading; post-reading activities; foreign language teaching.

References

1. Boretska H. E. (2012). Metodyka formuvannia inshomovnoi kompetentnosti u tekhnitsi chytannia. Inozemni movy, 1, 3–8 [in Ukrainian]
2. Ielovska Yu. Metodyka navchannia chytannia anhliiskoiu movoiu z vykorystanniam avtentychnykh tekstiv dlia studentiv spetsialnykh fakultetiv (na materialy romanu K. Liuisa "Khroniky Narnii: Lev, chaklunka i stara shafa"). URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/277361965.pdf> [in Ukrainian]
3. Ieremenko T. Ye., Trubitsyna O. M., Lukianchenko I. O., Yumrukuz A. A. (2018). Navchannia chytannia anhliiskoiu movoiu studentiv movnykh fakultetiv : navch. posib. z kursu metod. vykl. inoz. mov u ZVO. Odesa : Pivdenoukraiynskyi natsionalnyi pedahohichnyi universytet imeni K. D. Ushynskoho, 201 [in Ukrainian]
4. Marymonska L. A. Pryiomy roboty z anhlo-movnym khudozhnim tekstem v 11 klasi zahalnoosvitnoho navchalnoho zakladu. URL: https://www.narodnaosvita.kiev.ua/Narodna_osvita/vupysku/14/statti/marimonska.html [in Ukrainian]

5. Rogulska O. O., Tarasova O. V. (2018). Enjoy Your Home-reading. Khmelnytskyi : KhNU, 240 [in English]

6. Samoiliukevych I., Kozachok O. Navchannia chytannia na starshomu etapi zahalnoosvitnoi shkoly z urakhuvanniam elementiv indyvidualizatsii. URL: <http://dspace.nbu.gov.ua/bitstream/handle/123456789/38262/49-Samoylyukevich.pdf?sequence=1> [in Ukrainian]

7. Iudina O. V. Systema vprav dlia navchannia maibutnikh menedzheriv mizhkulturnoho spilkuvannia nimetskoiu movoiu. URL: http://www.irbis-nbu.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbu/cgiiiris_64.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&Image_file_name=PDF/im_2009_2_12.pdf [in Ukrainian]